



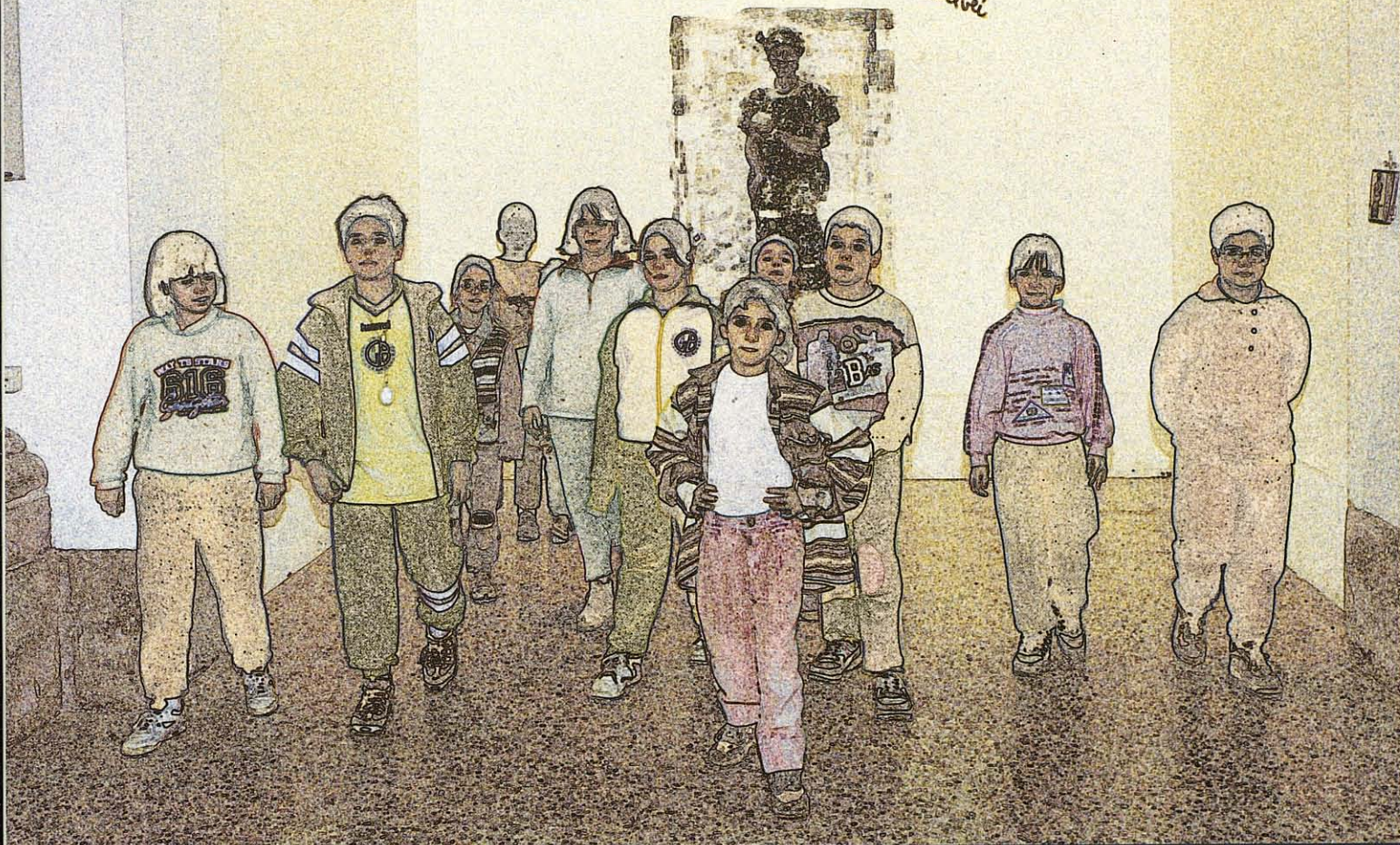
Liceu

Núm. 0

revista d'educació

*Canteu, canteu
himnes d'algúria
i que l'alabanza
ompli a la reina*

*Prequeu, prequeu
el cel és prop d'aquí
però que la glòria
la rebí el veí*



Institut Municipal d'Educació

Liceu.
revista d'educació

Desembre de 1997. Núm. 0

Publicació trimestral editada per l'Institut Municipal d'Educació
"Ramon Barrull" de Lleida.

Direcció: Francesc Pané i Sans.
Cap de Redacció: M. Glòria Peret i Llovera.

Disseny i maquetació: Meritxell Serradó, TRAMA serveis culturals.
Fotografies: Herminia Sirvent.
Arxiu IME.
Il·lustracions: Núria Garí.

Redacció i administració:
Institut Municipal d'Educació "Ramon Barrull"
C/Major, 31 (edif. Casino) - 25007-LLEIDA
Tel. 973-700392
Fax 973-236040

Dipòsit Legal: L-1.300-1997

Impressió: Artis, Estudis gràfics SL.
Fotomecànica: Euroscript SL.

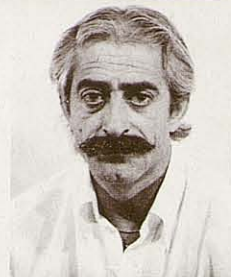
Tiratge: 2.000 exemplars.

LICEU és una revista plural. La redacció no comparteix
necessàriament les opinions expressades pels autors/es dels
diversos articles signats.

Preu exemplar: 450 pessetes.

- EDITORIAL**
- 2 Instrument per al debat
- LICEU. UN NOM PER A UNA REVISTA**
- 3 El Liceu Escolar (1906 - 1937)
- OPINIÓ**
- 4 Per a una política educativa progressista
- 5 CiU
- 5 La funció de l'educació a la societat
- 6 Nord i sostre
- 7 ERC
- 8 FAPAC
- 9 Junta de Directors de Primària
- 10 Els nous ensenyaments donaran resposta a allò que la societat demana?
- 11 L'Escola Bressol: el dret de l'infant a ser educat
- OPINIÓ-DEBAT**
- 12 USTEC-STEs
- 13 Posem-nos-hi de debò
- 14 FETE-UGT davant el mapa de la FP
- 15 CSI-CSIF
- FÒRUM**
- 16 El grup de mestres, un moviment de renovació pedagògica de Lleida
- 17 Per molts anys!
- 18 L'Educació com a debat
- 19 **FINESTRA OBERTA**
- ENTREVISTA**
- 20 Parlem amb el Sr. Antoni Siurana, Alcalde de Lleida
- IME. ACCIÓ EDUCATIVA**
- 23 L'Institut Municipal d'Educació Ramon Barrull. Objectius i programes
- 27 Escoles Bressol Municipals
- 28 Premi Liceu Escolar
- 29 Dia 20 de novembre. Dia mundial de la infància
- 30 Carta Municipal per a l'Educació. Projecte educatiu de ciutat
- CENTRES EDUCATIUS**
- 32 Zona Escolar Rural l'Horta de Lleida
- 34 Alumnes de Lleida visiten l'exposició de Teresa Nogués
- 35 **AGENDA**

Instrument per al debat



En la mesura que Lleida ha anat promocionant les jornades i els fòrums de treball educatiu, així que el Consell Escolar Municipal s'ha anat posant en marxa, i encara veient com les iniciatives ciutadanes en el terreny educatiu prenen cos i gruix cada cop més, ens hem anat adonant que la comunitat educativa necessita espais de debat, instruments on exposar les inquietuds, les propostes, les experiències que dimanen d'aquest moviment encara massa nuclearitzat.

A Lleida li ha costat prou d'endegar un debat cultural que produís els fruits que avui ja palpem, tan madurs. L'educació, un pèl més endarrerida en aquests avatars, treballa en el secret dels claustres. De vegades tenim la incerta impressió –enganyosa, sens dubte– que cada centre educatiu és una illa en una mar escumosa d'inquietuds a les quals és difícil de donar resposta. En matèria d'educació, els problemes són constants, com constants són els interrogants. El saber educatiu preocupa el professorat; però no només el professorat: cada cop amb més decisió, els pares i mares d'alumnes s'incorporen a la recerca de solucions tot cooperant des dels àmbits de la seva representativitat. I cada cop més la ciutat sencera pren consciència de la importància que tenen els processos educatius en la població. Des dels més menuts fins als més grans, una bona majoria de la nostra gent s'adhereix a alguna expressió de la seva pròpia formació continuada, gràcies a la consciència personal i a la proliferació de centres ofertors d'activitat formativa.

Aquest cúmul de realitats problemàtiques, contradictòries, de vegades, necessiten el contrast de les seves expressions. Debatre sobre educació és una necessitat que experimenta tota la ciutat perquè és a tota ella que importa i preocupa la formació individual i col·lectiva. Es per aquest motiu que iniciem l'experiència de la revista. Una publicació d'aquestes característiques assegura la democrati-

zació de les opinions i de les propostes. Es tracta de crear un instrument que vehiculi l'expressió de les responsabilitats, que permeti l'escriptura de les demandes i que faci possible l'expansió dels coneixements pedagògics. Enteníem que la revista calia que nasqués amb la vocació de durar, de ser intensa, de ser plural i representativa... Es el nostre desig que sigui útil i que no encalli en la indiferència o en el costum. Però aquesta obra no se sustentará sense la cooperació decidida de totes aquelles persones que saben que d'una manera o altra tenen coses a dir-hi.

No hem imaginat ni volgut una revista especialitzada, ni solament dirigida als i a les professionals de l'ensenyament. Volem que l'instrument d'aquest debat arribi a la societat activa de Lleida, a aquelles entitats i grups que definim –a causa de la seva naturalesa– com a agents educatius: les associacions veïnals, les agrupacions d'edat, les entitats culturals, els consells escolars dels centres d'ensenyament, la Univesitat mateixa que tant té a dir-nos, etc. Lleida necessita –com tota societat viva– discutir des de tots els seus àmbits com vol que sigui la seva "gran plataforma educativa", el seu projecte de ciutat que educa.

El nom de la revista, "LICEU", l'hem adoptat per homenatjar un centre i un ensenyament que il·luminà Lleida des de les seves aules i cap enfora. El "Liceu Escolar" fou una institució que nasqué amb vocació d'avantguarda. Els nostres centres d'avui, hereus d'aquella vocació, són de ple –per bé que no sempre amb el reconeixement que els caldria– en aquesta avantguarda. No serà sobreir, doncs, que ens ho reconeguem tots plegats en un acte de legítim orgull; i que des d'ell –des d'aquest assentiment de saber fer bé allò que be ens cal fer– ens hi entusiasmem encara més, que l'empresa prou s'ho val ■

Francesc Pané,
Regidor d'Educació de la Paeria de Lleida.

El Liceu Escolar (1906 - 1937)

"¿Con que entusiasmo veo que en Lérida un maestro distinguido prepara una generación orientada hacia lo moderno!. La ciudad le deberá mucho: ojalá que le recompense con eterna gratitud!".

Francisco Giner de los Ríos.

El camí que orienta l'educació amb un respecte absolut pels infants, que contempla l'ensenyament i l'educació com a drets humans i com una obligació social, que defensa l'ensenyament públic i gratuït. No eren en va els noms gravats en relleu a la façana de l'edifici: els dels pedagogs Pestalozzi, Rousseau, Froebel, Spencer, Montesino, Vives, Lull. Ni ho eren, de ben segur, les paraules que informaven l'esperit del LICEU ESCOLAR: "Salut, Bondat, Virtut, Bellesa. Coneix-te a tu mateix", que els escolars podien llegir cada dia quan pujaven les escales del centre.

Lleida ha estat sempre agraïda a la persona d'en Frederic Godàs i n'ha mantingut viu el record. Ha estat, potser, un record dilatat en el temps, i un xic silent i poc ostentós, com solen ser moltes coses a Lleida, però record al cap i a la fi. Si no hi hagués hagut memòria, avui ja no parlaríem ni d'en Frederic Godàs i Legido, ni del professorat -Antoni Sabater, Humbert Torres, Victorina Vila, Josep Estadella i tants altres- que li van fer costat en aquella empresa educativa, ni del centre que ell va fundar i dirigir i que va contribuir a incorporar la ciutat de Lleida en l'avançada pedagògica de les primeries del segle XX: el LICEU ESCOLAR.

La Revista que, impulsada des de l'Institut Municipal d'Educació "Ramon Barrull", avui veu la primera llum amb el nom de LICEU, vol retre homenatge a aquella institució educativa i als mestres que la van fer possible des del 1906 fins al 1937, any de trist record per tots els fets que van ocórrer, entre ells la desaparició del LICEU ESCOLAR sota les bombes de la Legió Còndor.

El LICEU ESCOLAR, que en el seu dia fundà al carrer Cavallers i més tard a l'Avinguda de Blondel D. Frederic Godàs i Legido, mestre lleidatà, desapareixia, però deixava, sens dubte, un camí traçat.

En Frederic Godàs creia en el rigor científic de l'ensenyament i el volia ple de qualitats humanes. Va saber rodejar-se de bons col.laboradors, mestres intel.ligents que amb ell van dotar Lleida de la primera escola moderna. Una escola innovadora que introduïa nous mètodes pedagògics que afavorissin el desenvolupament de totes les potencialitats dels nois i de les noies, que educava els alumnes en la llibertat i que tenia com a nord l'educació integral sense distinció de classes ni d'ideologia.

El LICEU ESCOLAR era també una escola arrelada a la realitat, renovadora, doncs, de la ciutat.

Avui que la nostra ciutat té voluntat manifesta de ser ciutat educadora, ens cal més que mai que tots els centres educatius siguin veritables escoles modernes en el sentit de ser escoles arrelades al país i a la realitat que les envolta, defensores d'una llibertat individual encaminada al benefici de la societat, amb esperit renovador i on l'educació tingui com a nord el respecte pels infants ■

M. Glòria Peret i Llovera
Gerent de l'Institut Municipal d'Educació

UN NOM PER A UNA REVISTA

Per a una política educativa progressista

El grau de sensibilitat envers l'educació és, molt sovint, el paràmetre de la vitalitat d'una societat. Lleida ha demostrat sempre la seva inquietud en aquest camp.

Una mostra emblemàtica és la fundació, l'any 1906, del Liceu Escolar, del qual anys més tard, fou mestre Joaquim Maurín. També, la tasca de molts ensenyants que integraven el grup Batec va fer molt per millorar la qualitat de l'ensenyament i per aconseguir una escola pública, única, democràtica, laica i catalana. I, d'altra banda, la Generalitat republicana va posar en marxa plans d'ensenyament que foren modèlics i capdavanters.

Tots aquells avenços educatius, però, foren malbaratats quan els avions feixistes de la Legión Cóndor van fer caure 14.000 Kg de bombes sobre Lleida, l'any 1937. En aquella tragèdia van morir un grup d'infants, alumnes del Liceu Escolar i promesa de futur de la nostra ciutat. I també es va enrunar la façana de l'edifici on hi havia personatges com Rousseau, Froebel, Spencer, Montesinos, Vives i Lull, tot un símbol.

Aquest fet fou l'inici d'una etapa de foscor, anys durs per a tota la societat i per a l'ensenyament en particular. Tot i així, la tasca silenciosa de molts mestres com els Barrull o els Lladonosa va anar obrint camí. Amb temps i sacrifici personal anirien apareixent les primeres escoles d'estiu i les primeres escoles bressol de les associacions de veïns. I més endavant, amb la recuperació de la democràcia, el fet educatiu va adquirir una nova vitalitat.

Des que va arribar al govern municipal, el Grup Socialista ha prioritzat la tasca d'impuls educatiu i d'atenció ciutadana perquè entén que és la millor inversió que es pot fer pel futur de la nostra societat. Així, la Paeria, dirigida pel Grup Socialista, ha

assumit projectes i funcions que depassen les seves obligacions intrínseques. Com que la tasca és feixuga i les ganes de dur-la a terme són grans, durant aquests anys s'ha fugit de les polítiques d'aparador i de foc d'artifici, per dedicar tots els recursos disponibles a fer i a millorar l'educació.

Fruit d'aquesta tasca llarga i constant són, entre altres: les Escoles Bressol Municipals, on Lleida és capdavantera per quantitat i qualitat d'oferta; l'Escola Municipal de Belles Arts; el Conservatori Municipal de Música; el Patronat de Treball Salvador Seguí, amb les aules taller; l'Aula Municipal de Teatre; l'Escola de Jardineria; l'Escola de Participació Veïnal; l'Institut d'Educació Ramon Barrull; l'Escola d'Educació Ambiental de la Mitjana i un seguit de programes específics i de convenis amb diverses entitats i associacions de Lleida.

El Grup Socialista municipal manté, doncs, el compromís i la voluntat de lluitar per una Educació ciutadana i per una escola per a tots, pública, progressista, catalana i de qualitat ■

Maria Burgués
Grup Municipal Socialista

La funció de l'educació a la societat

La meva concepció sobre l'Educació? Doncs que és un àmbit de la nostra esfera privada i pública -com a pare i com a polític- a la qual dediquem menys atenció de la que cal. Hi ha sempre un sentiment d'insatisfacció en el que fem -ja sigui, torno a dir, com a pares o polítics- donada la importància extraordinària de que està en joc: la formació d'una personalitat.

Aquesta insatisfacció no ha de ser una sensació necessàriament negativa. Demano simplement tenir la consciència que mai no fem prou pels nostres fills i filles i que si els cofoïsmes són sempre nocius, en aquest camp són especialment fatals. Un cop es tingui clar això --i s'hi actuï en conseqüència-- hom no es pot martiritzar: si es fa honestament tot el possible!...

I també tenir clara la consciència que si bé la societat també educa -i en això s'inclou l'escola en primer lloc, els amics, els mitjans de comunicació etc- la part primordial en l'educació sempre és i serà la família. Vull emfasitzar doncs, la relació pares-fills com la més important en l'educació dels nostres joves. La relació que dóna més alegries i patiments per altra banda!. La relació que ens exigeix més generositat i sacrificis... però la més gratificant quan veus la riquesa extraordinària d'unes escultures vives que dia a dia van evolucionant ■

Josep Varela i Serra
Grup Municipal de Convergència i Unió.

Voldríem plantejar una sèrie d'actuacions, intencions o projectes que, en la nostra opinió, haurien de constituir els pilars bàsics en els quals es sustentaria la línia educativa, el projecte educatiu o la política educativa. Així, sense entrar en el vell i ja tradicional debat establert sobre si en els centres docents s'ha de donar "Educació" o "Instrucció", defensem els dos, i proposem un conjunt d'actuacions per assolir una educació integral, completa i universal, en què juntament a la necessària i vital instrucció que necessita el món discent -el conjunt d'alumnes-, es donés a la vegada per part del cos professional que ensenya, una formació sòlida, humana i humanística, que impliqués una autèntica preparació per a la vida, amb una àmplia base de comportament ètic i responsable.

Però els col·legis i instituts, centres educatius a més de docents, no haurien de ser els únics llocs, medis o elements on l'alumne aprén i es forma. Els pares tenen igualment un paper vital en l'educació i la formació del món jove i, per això, és recomanable que anessin paral·lelament amb el professorat, fent aquesta actuació conjunta d'una gran eficàcia per als seus fills.

Ara bé, l'acció d'educar, l'Educació globalment considerada, no acaba en mans de pares i personal docent. És més, considerem que en la formació integral de la joventut ha d'intervenir tot l'entramat i complex teixit social: Institucions governamentals, autonòmiques, Ajuntaments, Diputacions, mitjans de comunicació de masses -televisió especialment, premsa i ràdio-, centres esportius i recreatius, etc., perquè, què es pot aconseguir quan als col·legis s'ensenyen normes de comportament cívic i al cap d'una estona davant la televisió les criatures s'empassen una interminable successió de pel·lícules i sèries de violència i agressivitat sense límits de cap tipus?

Defensem una educació en llibertat i per a la llibertat, amb drets i deures, una educació orientadora i no autoritària, una formació a base de consells i no d'ordres, una educació en igualtat i per a la igualtat. Creiem en una educació de valors ètics, on tinguin cabuda el respecte, la dignitat de la persona, l'amistat, el valor de la paraula donada, l'honor personal i la confiança mútua entre homes i dones, una educació en la qual s'aprengui cada dia més el valor dels descobriments i avenços científics i tecnològics, però que, encara així, no menystingui ni s'oblidi el valor dels sentiments constatant que l'Humanisme i tot el que implica i ha estat, des de Grècia i el Renaixement, cosubstancial a l'ésser humà ■

Pilar Arnalot Muntó. Grup PP a l'Ajuntament de Lleida

Nord i sostre

En ben diverses ocasions hem dit –suposem que amb prou raó i amb criteri contrastat– que l'educació i l'ensenyament són les arrels de l'arbre social. Es per això que una administració que vol ser pròxima, immediata, a la seva gent, no pot negligir les seves responsabilitats en l'àmbit educatiu: la formació dels infants i de les persones madures assegura la igualtat d'oportunitats, actua eficaçment a favor de la integració social, eleva el nivell cultural de la població i cimenta el futur de les generacions.

Conscients d'aquesta responsabilitat, des de la Paeria hem projectat la redacció de la “Carta Municipal per a l'Educació”, el text inicial de la qual ha estat tramès a tots els agents educadors de Lleida perquè l'enriqueixin amb la seva contribució i perquè perfilin allò que haurà de ser el compromís col·lectiu en matèria d'educació: el “Projecte educatiu de la ciutat”.

Una revista de naturalesa pedagògica pot ajudar no poc a cohesionar la consciència que una vila no és vila perquè agrupa molta gent, sinó perquè en ella, les persones hi maduren tot creant formes culturals que són exponents de la seva pròpia “civilització”.

Si sense educació no hi ha cultura possible, i si sense cultura no hi ha civilització, és obvi que tot esforç entenimentat, tendent a la creació del debat per al consens educatiu, és un esforç plenament productiu. L'educació és una inversió lenta, però segura: la més segura de totes les inversions.

Ara el que ens cal és caminar cap a la definició d'aquell Projecte Educatiu de Ciutat que estem tot just dibuixant. Sumar els recursos que té Lleida, sumar els criteris dels agents educadors i consensuar les accions a desenvolupar en matèria de formació de la ciutadania, ens assegurarà una cohesió bàsica en la diversitat. Aquest és el camí cap a la fita d'una “Ciutat Educadora” que pretenem. En una ciutat educadora, la sensibilitat col·lectiva prioritza les persones i posa al seu servei tota l'estructura urbana i social.

Aquest és el nostre nord i el nostre sostre ■

Grup Municipal d'IC-EV.

Amb el nou mil·lenni a tomb de cantonada, hem de superar el vell concepte d'*instrucció pública* i recórrer a un concepte molt més ampli, integral, com és el d'educació, que implica més coses i que concierneix a més persones i a més institucions.

Un ajuntament com el de Lleida ha de vetllar per l'optimització de la xarxa pública de centres d'ensenyament que són en el seu terme municipal, siguin o no de la seva titularitat, i sigui quin sigui el nivell educatiu a què estiguin destinats, exigint si així convé que s'hi destinin les eines i els recursos humans i materials necessaris (i aplicant-se la recepta a ell mateix quan en sigui titular). Un ajuntament com el nostre ha de prendre cura a impedir un possible procés de postergació de l'escola pública en benefici de la privada. La Paeria ha de contribuir a l'educació dels ciutadans --autòctons o nouvinguts, joves o grans-- en el coneixement i la valoració dels elements propis i distintius de la nostra ciutat -Lleida- i el nostre país -Catalunya-, i en valors com la pau, la justícia, l'equitat, la tolerància, la solidaritat i el respecte a la diversitat. I vetllant que **tota** la població en edat d'escolarització sigui atesa, ajudant també l'alumnat immigrant a inserir-s'hi amb el màxim grau de normalitat, en col·laboració amb l'administració educativa, amb les institucions acadèmiques lleidatanes i amb l'entramat cívic que treballa a la ciutat per l'escola pública i per la seva renovació pedagògica.

Però, a més, amb el concepte d'*educació* no només hi entra en joc l'escola, perquè no només educa l'escola (i menys a l'era de la cultura audiovisual i mediàtica!), ni només no ho ha de fer ella. Els poders públics han de posar a disposició de la ciutadania, de totes les edats i/o els nivells educatius, tots els mitjans que ajudin permanentment a la seva formació, i també a la seva promoció personal i al seu desenvolupament global. D'aquesta manera, la Paeria ha de potenciar les seves infraestructures culturals i d'oci i n'ha de fomentar el coneixement i l'ús; ha de col·laborar més decididament amb les entitats de la societat civil que es mouen en l'àmbit de la cultura i el de l'educació; ha de realitzar campanyes d'informació i de divulgació de i des de totes les àrees municipals; ha de garantir una determinada qualitat de vida des dels punts de vista social i mediambiental... Ha de fer, en definitiva, de Lleida un motor de l'educació ■

Xavier Sàez i Bellobí - Grup Municipal d'ERC

El naixement d'una nova publicació dins del món de l'educació dels infants, adolescents i joves sempre és una bona notícia.

Aquest sol fet ja reflecteix una empenta important de la comunitat d'on surt i a la qual va adreçada i cal desitjar-li, i així ho fem, la millor de les sorts en la seva tasca futura, sobre tot esperant que pugui arribar a la major part de persones que directa o indirectament incideixen, molt o poc, en l'educació integral dels joves cercant aconseguir d'ells que siguin demà uns ciutadans millors que els que els van precedir.

El PLEC, butlletí que FAPAC edita periòdicament adreçat principalment a les APA dels col·legis i instituts públics de Catalunya, i el FULL, amb el mateix editor però que vol arribar directament als pares i mares, es congratulen que la revista LICEU els acompanyi, a partir d'ara, en la seva tasca d'intentar ser vehicle de comunicació interna entre tots els membres de la comunitat educativa lleidatana. Tots plegats hem d'assolir ajuntar esforços aspirant aconseguir una societat futura encara millor que l'actual, i això passa també pel fet de poder exposar fàcilment i difondre tot tipus d'experiències, opinions, anàlisis, notícies, sense altres limitacions que no siguin les del respecte mutu entre les persones i institucions, i de les regles lògiques de veracitat, educació i bon gust, amb el desig i l'esperança que serveixin a altres ciutadans i entitats de bona fe per aprofitar aquells fets, o aquelles reflexions, aliens.

Sigui benvingut, doncs, LICEU i que tingui una llarga i profitosa vida ■

Josep Fc. Marí i Cardona
Vicepresident per a les Comarques de Lleida de la Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya.



Amb gran satisfacció celebrem l'aparició de la nova publicació "Liceu. Revista d'Educació" i li donem la benvinguda a aquest dur però apassionant camp de l'educació. Endegar aquesta tasca és quelcom arriscat; donar-li continuïtat, una veritable heroïcitat.

Saludem amb il·lusió i simpatia l'aparició de noves publicacions que, com "Liceu. Revista d'Educació" venen a enriquir el panorama educatiu actual.

L'aparició d'una nova publicació d'àmbit educatiu com "Liceu. Revista d'Educació" és sempre una excel·lent notícia. Qualsevol revista, independentment de la seva especialització temàtica, que respongui als mínims estàndards de qualitat i rigor, representa una nova finestra al món.

Complimentar el naixement d'una nova publicació sobre educació com "Liceu: Revista d'Educació", ens resulta gratificant, atès que aquest és un camp tradicionalment i dissortada deficitari.

Qualsevol d'aquestes fórmules-clixé hagués pogut servir per celebrar l'efemèride, fins i tot es podria parlar d'allò tan tòpic com que aquesta revista "ve a omplir un buit" o a "aportar una nova visió o concepció de..." Res!, collonades! que diria en Pla. A les portes del segle XXI solament els necis o els genis poden creure que encara resta quelcom per inventar en l'àmbit en què ens movem.

Una mestra amb molts anys d'experiència, em comentava a l'inici del curs una anècdota prou significativa relacionada amb la dèria per la "innovació educativa" que des que s'ha implantat la reforma a l'ensenyament primari ha envaït - en molts casos de forma erràtica, desgavellada i compulsiva - tant els ambients oficialistes, com els pseudo-progres de l'ensenyament públic, creant

una sensació de neguit en alguns claustres que si no "s'està al lloro" de la innovació no es fa la feina ben feta. Doncs bé, va succeir que en acabar la inauguració oficial del curs escolar a l'auditori, i mentre es raonava en un grup de forma animada sobre l'esdevenir de l'ensenyament primari, li van preguntar quins projectes innovadors s'havien endegat al seu centre. La resposta va ser colpidora i concloent: **"ENSENYEM A LLEGIR I A ESCRIURE I INTENTEM EDUCAR LA PRÀCTICA DE LA LECTURA I L'ESCRITURA TOT CREAT HÀBITS"** Res tan important, res tan clàssic, res tan innovador!

Tant escriure com llegir suposen un saludable exercici de reflexió personal. Només per això, amics de "Liceu: Revista d'Educació", benvinguts i que els índex d'audiència - perdó, vull dir de lectura - us siguin favorables ■

Ramón Calvera Berniz

President de la Junta de Directors de Primària de Lleida

Els nous ensenyaments donaran resposta a allò que la societat demana?

Certament crec que aquesta és la pregunta que molta gent es fa en aquests moments, moments en què tan sols s'ha generalitzat el primer i segon curs de l'Ensenyament Secundari Obligatori i manca tot el segon cicle i els ensenyaments postobligatoris, és a dir, els batxillerats i la formació professional específica.

És cert que és una reforma molt complexa, que afecta en profunditat el sistema educatiu, però de l'èxit de la qual no podem dubtar malgrat l'existència de certs problemes.

La nova etapa 12-14 suposa - per al professorat - l'anàlisi i estudi d'una nova fase evolutiva que tindrà molta incidència en el procés d'aprenentatge de l'alumnat: l'aprenentatge significatiu.

- La comprensivitat del sistema educatiu que permet que tot l'alumnat pugui desenvolupar, en igualtat de condicions, les seves capacitats, paradoxalment, però, presenta una gran dificultat: l'atenció a la diversitat.
- Aquest es fonamenta en un model d'organització trimestral front a un model lineal i anual.
- Els llocs de treball dels docents es transformen i s'adeqüen a noves demandes i el reciclatge esdevé una eina molt important per a l'adquisició de noves habilitacions - conseqüència d'amortitzacions de llocs de treball - i per a la consecució dels nous objectius, fruits dels currículums de l'ordenació dels ensenyaments. Les reformes de les infraestructures dels centres docents, els menjadors escolars i el transport d'alumnes són també aspectes no menys complexos de tot aquest procés.

Malgrat els problemes, però, estic plenament convençut que aquesta reforma sabrà donar resposta a les noves exigències de la societat per múltiples raons, d'entre les quals voldria destacar les següents:

1. L'ensenyament obligatori es perllonga dos anys més i s'elimina l'elecció que els alumnes havien de fer als 14 anys entre el BUP i l'FP, és a dir, entre l'opció acadèmica i la professional.

2. El model d'escola comprensiva integra la diversitat de nois i noies mitjançant un currículum no homogeni i l'existència de crèdits comuns i variables permet fer un tractament de la diversitat i una orientació acadèmica i/o professional.

3. Una pràctica pedagògica que permet adequar les activitats a l'aula, a la diversitat que els alumnes manifesten en el seu procés d'aprenentatge.

4. Els continguts curriculars s'actualitzen.

5. Es potencia la igualtat d'oportunitats.

6. S'adequa l'ensenyament al món laboral. La nova formació professional organitzada en cicles formatius de grau mig i superior s'adequarà als canvis del mercat laboral amb nous títols que donen lloc a nous perfils professionals.

7. Es potencien valors com la tolerància, el respecte mutu, l'educació per la pau, la protecció del medi ambient,...

Però, com deia al començament, el curs vinent esdevindrà especialment important pel que suposa la generalització dels batxillerats i la nova formació professional i crec que serà necessari l'esforç de tots plegats i d'un marge d'autonomia més alt de cada centre per adaptar-se a aquesta nova realitat d'acord a les seves particularitats específiques ■

Ramon Alturo
Director IES Guindàvols

L'Escola Bressol: el dret de l'infant a ser educat

Finalment La Reforma ha reconegut l'educació infantil, de 0 a 6 anys, com una etapa educativa.

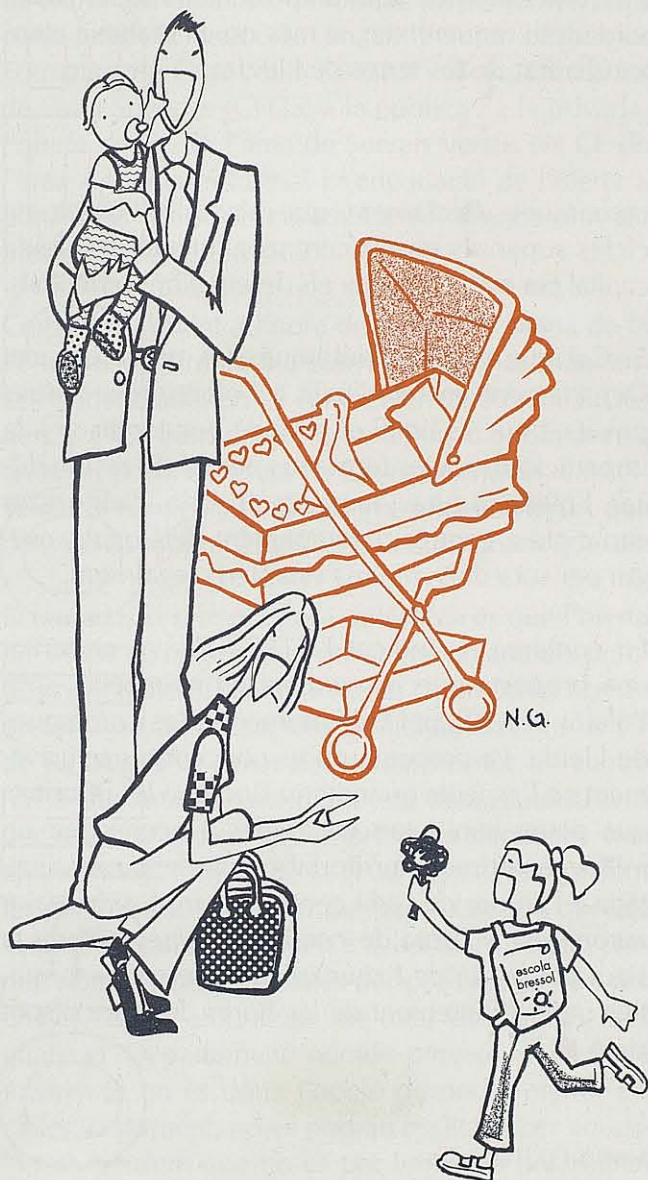
L'escola bressol, que ha considerat, des de sempre, aquesta primera etapa com un dret de l'infant a ser educat, vetlla perquè els nens i les nenes puguin fruit de tot el ventall formatiu que aquests centres ofereixen als més petits.

Una escola bressol -de qualitat- ofereix un ambient propici perquè les criatures creixin amb caliu i estímul, emprenguin amb gust el repte cap a l'autonomia, integrin hàbits, valors i normes, aprenguin a compartir experiències, a jugar i a gaudir de la relació amb els altres amb tolerància i solidaritat. Tota aquesta complexitat de situacions que l'infant descobreix cada dia, i sobretot la manera com les vivència, comporta tot un treball de reflexió i de fonamentació pedagògica compartit per l'equip d'educadors i educadores del centre.

A l'escola bressol, donades les característiques i el moment evolutiu dels nens i nenes, els grups són reduïts, facilitant que els aprenentatges arribin a tots, i que el contacte amb els altres sigui plaent, afavorint un vincle individualitzat i proper amb l'adult, tant a nivell d'atenció com d'afectivitat.

I és en aquest context educatiu on s'ajuda l'infant a créixer feliç, amb ganes d'aprendre i fer-se gran, de conèixer-se i acceptar-se com és, i de conèixer i acceptar altres realitats, és a dir, a viure i a con-viure ■

Coordinadora d'Escoles Bressol Privades de Lleida.





USTEC-STEs

El sindicat USTEC-STEs va presentar davant la Delegació Territorial del Departament d'Ensenyament tot un seguit d'al·legacions a la proposta del Mapa de la Formació Professional. Algunes d'aquestes al·legacions responen a la pura lògica de les necessitats del sistema, com són la d'un finançament suficient i ben planificat, la formació del professorat i la generalització de la F.P. a tots els centres d'ensenyament secundaris, etc. Al nostre judici, les que aquí un presentem no han estat suficientment abordades i requereixen, si més no, la mateixa atenció, donada la peculiaritat de les terres de Lleida:

1. És necessària una campanya informativa adreçada a tota la comunitat educativa (mares i pares, especialment), tant a través dels mitjans de comunicació com dels propis centres, a través de l'acció tutorial, per tal de modificar l'opinió pública de l'antiga F.P. i orientar l'alumnat envers el seu itinerari formatiu, evitant d'aquesta manera el fracàs escolar i la desmotivació per manca d'una bona orientació.
2. És necessari que es revisin a l'alça els percentatges d'escolarització previstos (20% CFGM, 25% CFGC) i, en conseqüència, s'ampliï el nombre de cicles necessaris per a fer front a aquesta demanda, potenciant, al mateix temps una elecció professional més ingualitària entre els nois i les noies i menys lligada als estereotips de gènere.
3. Creiem convenient que algunes famílies professionals que en l'antic sistema només s'ofertaven al segon grau, tinguin en el nou sistema cicles formatius de grau mig (com és el cas d'Informàtica). Cal dissenyar els seus currículums immediatament.
4. Hi ha una clara descompensació de l'oferta de cicles de grau superior entre Lleida capital i les

comarques. Reclamem que s'ampliï l'oferta de cicles superiors en els centres allunyats de Lleida capital per evitar agreujar els desequilibris territorials.

5. Cal que es facin públiques les previsions del Departament en referència a l'oferta dels centres privats, i que es limiti el període per acollir-se a la impartició de cicles formatius per tal de racionalitzar l'oferta futura. Tampoc s'hauria d'autoritzar cap cicle a centres, l'equipament dels quals, estigui per sota dels mínims establerts legalment.

En conjunt, el sindicat USTEC-STEs va presentar una proposta que incrementa en gairebé el 50% l'oferta prevista pel Departament a les comarques de Lleida. La proposta no es concentra exclusivament en l'aspecte quantitatiu sinó que les prioritats que plantejgem estan encarades a aconseguir un millor repartiment territorial i una oferta més ajustada a l'entorn de cada centre, dotant-los de major autonomia a l'hora de configurar la seva oferta ja sigui per la via de l'alternança entre cicles formatius o per l'increment de les hores de lliure disposició ■

Sindicat USTEC-STEs

Posem-nos-hi de debò

Un cop establert el disseny de la Formació Professional i aprovats els nous títols de la FP, la planificació de l'oferta és la segona part que definirà quina Formació Professional es vol per a Catalunya, i per tant a Lleida. És per això que des del Sindicat de CC.OO. hem estudiat la proposta de Mapa de la FP i hem presentat alternatives pel que fa al model de planificació i a l'oferta formativa; per fer-les, hem considerat: la proposta en si, l'oferta de Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM) i Cicles Formatius de Grau Superior (CFGS) a la pública i a la privada, l'oferta de CF de l'àrea de Serveis versus els CF de l'àrea Agrícola-industrial i l'adequació de l'oferta a partir dels índex de contractació i segons el teixit productiu de la comarca.

Certament, sovint a l'hora de parlar del Mapa de la FP hom s'ha limitat a assenyalar aquelles mancances evidenciades en tal centre o en tal comarca. Des de CC.OO. hem cregut que, abans d'endinsar-nos en la proposta concreta de Cicles Formatius, cal sol·licitar determinats buits que presenta el Mapa i que considerem imprencindible tenir clars abans que res.

D'entrada, la primera cosa que sobta és que l'oferta del Mapa no és gens real donat que no apareix pràcticament enlloc l'oferta privada. La proposta només presenta les autoritzacions sol·licitades abans de l'1 de juliol i, a la ciutat de Lleida, només un centre havia demanat, abans d'aquesta data, autorització per realitzar cicles. És imprencindible doncs que aparegui tota l'oferta de la FP al Mapa, com podem fer planificació sinó? També hem observat que els Cicles Formatius es limiten a la baixa. Al Segrià, perquè només tenim les dades per comarques i no per ciutats, estan autoritzats un total de 51 CF, dels quals el Departament només preveu realitzar-ne 42/any. Si no es dóna l'opció de poder ofertar els cicles, certament, no es podran realitzar, per aquesta raó, pensem que no es pot limitar la possibilitat

dels centres d'ofertar un CF. I encara ens queda un altre buit. En cap moment s'especifica què passarà amb la Formació Ocupacional i la Formació Contínua. Des del sindicat CC.OO. apostem per la idea de centre integrat on s'imparteixin els tres sistemes de Formació Professional.

Entrant ja en l'anàlisi de l'oferta a la ciutat de Lleida, ens adonem que la manca de previsió i anàlisi, que adés constàvem, esdevé més evident que mai. El Mapa de la FP de fet no canvia. Es continuen donant les mateixes especialitats als centres i no s'aposta ni per les noves professions, ni per les noves tecnologies (només apareix un CF de Serveis Socioculturals i a la Comunitat, un de Comunicació, Imatge i So i dos d'Informàtica, un de mitjà i un de superior, en centres públics). Per altra banda, tampoc s'ha valorat que Lleida estigui esdevenint un punt de referència del món universitari: l'oferta de les Famílies Professionals Sanitària, Activitats Físiques i Esportives, Educació Infantil, Activitats Agràries, Indústries Alimentàries i Informàtica, per citar-ne algunes, és limitadíssima sinó inexistent i també hem observat la manca de Cicles Formatius de Grau Superior. Al Mapa, pràcticament no hi tenen tampoc cabuda CF d'Arts Gràfiques (simplement no n'hi ha), Tèxtil i confecció (2 CF), Química (2CF) o Fusta i moble (2CF). La capitalitat de província de la ciutat de Lleida hauria de servir per aglutinar propostes més particulars que en les comarques no tindrien una resposta suficient. Finalment, i potser el que és el més greu, el Departament a hores d'ara encara no ha precisat amb quins recursos pretén dotar els centres que impartiran CF. Tot plegat és força preocupant, per això, és fonamental que tota la Comunitat Educativa es responsabilitzi definitivament per aconseguir una Formació Professional digna a l'abast de tothom ■

CC.OO. Sindicat d'Ensenyament.Terres de Lleida

FETE-UGT davant el mapa de la FP



Amb l'aplicació de la LOGSE, la nova formació professional comprén un conjunt d'ensenyaments que tenen com a objectiu capacitar professionalment el jovent, a més d'incloure totes aquelles accions que, dirigides a la formació contínua en les empreses i a la inserció i reinserció laboral dels treballadors i de les treballadores, es desenvolupin en la formació professional ocupacional, que es regularà per la seva normativa específica. Les Administracions Públiques garantirán la coordinació d'ambdues ofertes de formació professional.

Si la finalitat de la Formació Professional és la preparació dels i de les alumnes per a l'activitat en un camp professional, cal que els proporcioni una formació polivalent que els permeti adaptar-se a les modificacions laborals que es puguin produir al llarg de la seva vida. Per tant inclourà tant una Formació Professional de Base (a l'ESO i al Batxillerat) com una Formació Professional Específica de grau mitjà i de grau superior.

La Federació de Treballadors de l'Ensenyament de la UGT entén que la Formació Professional esdevé en un únic sistema que està integrat per dos subsistemes: FP Inicial (Reglada) i FP Contínua, dins de la qual hi ha l'Ocupacional i, en conseqüència, el Mapa de la Formació Professional hauria de coordinar els diferents subsistemes i redefinir la tipologia dels Instituts d'Educació Secundària on s'imparteixen ensenyaments professionalitzadors per a convertir-los en centres integrals. Aquesta redefinició del Mapa comporta un nou model de centre.

Un tipus de centre que pugui coordinar les ofertes de la Formació professional Reglada i de la Contínua, a més d'oferir un ventall ampli i flexible d'aquestes en funció de les demandes de l'entorn socioeconòmic. Aquest centre completaria la seva oferta amb programes de Garantia Social, per als i

les alumnes que no arribin als objectius de l'Educació Secundària Obligatoria, garantint una coordinació entre aquests programes i els cicles formatius, i la formació ocupacional.

Aquesta estructura ha de comportar la previsió d'un sistema de finançament únic, és a dir, els fons destinats ho seran a la globalitat del sistema i no a una part, independentment de la Conselleria que justifiqui pressupostàriament la despesa. Així mateix, requerirà una viabilització dels recursos humans necessaris en l'actualitat i, en conseqüència, una oferta de formació contínua per als treballadors i treballadores de l'ensenyament en funció dels nous continguts a impartir i/o en funció dels possibles canvis d'especialitat, a més d'una redefinició de les noves competències i atribucions professionals.

Pel que fa al conjunt d'algunes que la FETE-UGT ha presentat per a Lleida i a tall de resum:

1. Autoritzar cicles formatius de la família d'activitats agràries.
2. Autoritzar cicles formatius de la família d'indústries alimentàries.
3. Autoritzar cicles formatius de la família d'activitats físiques i esportives.
4. Obrir noves ofertes de Sanitat (Farmàcia, Imatge per al diagnòstic, Radioteràpia...).
5. Ofertar nous cicles de Serveis Socioculturals (Educació Infantil).
6. Autoritzar cicles formatius de la família d'Arts gràfiques.
7. Ofertar nous cicles d'Hoteleria i Turisme (Allotjament i Animació turística).
8. Ofertar nous cicles de Comerç i Marketing (Serveis al consumidor, gestió del transport).
9. Ofertar nous cicles d'Imatge Personal (Estètica Personal i Assessoria d'imatge) ■ N.G.

Javier Giménez Gracia. FETE - UGT



CSI • CSIF

Com a ensenyants, i com a representants dels mateixos, entenem que el debat sobre la FP no pot limitar-se a la major o menor oferta del territori, sinó que el que és veritablement important i prioritari és plantejar-se la idoneïtat o no del nou model i les conseqüències que se'n poden derivar de la seva aplicació, preocupant-nos especialment tot allò que fa referència al professorat.

Efectivament, abans de fer-se pública la proposta de Mapa Escolar de la Formació Professional de Catalunya, el Departament d'Ensenyament elaborà el document base per a la planificació d'aquest nivell educatiu.

Des d'aleshores venim insistint en el fet que aquesta planificació s'ha realitzat establint excessius factors condicionants de l'oferta: exigència d'una determinada demanda, necessitats del mercat de treball, de l'entorn productiu, de la manca de recursos econòmics... etc. Nogensmenys, no parla de la necessitat d'una normativa legal que establis les pautes per tal d'aconseguir la col.laboració dels empresaris.

D'altra banda, el nou disseny de la FP que establí la LOGSE és quelcom que pot arribar a ser, però que a hores d'ara ningú està en condicions de dir que serà després de la seva implantació, ja que s'està passant d'un model que ha estat considerat la "Ventafocs" del Sistema Educatiu, a un altre que no ens fa por titllar-lo d'elitista, si més no pel que fa a la FP de grau superior.

Tot i les previsions d'alumnat que cursarà la nova FP amb les quals es treballen, cal preguntar-se si algú té prou clar que un cop acabat el batxillerat, i tenint els alumnes les mateixes possibilitats d'accedir a la Universitat o a la FP, optarà per aquesta última.

Així mateix, no és una incongruència que s'estableixin dos graus de FP -mitjà i superior- i que un cop superat el primer no es pugui accedir tot seguit al segon?

Una darrera pregunta. Un cop superat l'ESO, optaran els alumnes per accedir a la FP de grau mitjà, si també poden cursar el batxillerat?

Per a la CSI-CSIF, la resposta a aquestes qüestions passa per modificar la LOGSE, de manera que es possibiliti la connexió directa entre els dos graus, així com l'establiment d'una prova d'accés als cicles de grau mitjà per a aquells alumnes que no superin l'ESO. D'aquesta manera, s'aconseguiria una visió de continuïtat i de futur de la nova FP que ara no existeix. Altrament, i malgrat que s'ha planificat amb criteris de racionalitat, cercant l'equilibri territorial de l'oferta, optimitzant els recursos humans i materials disponibles, avui, sobre el paper, la FP pot ser una cosa i demà, una altra molt diferent.

Davant d'aquest panorama, entenem que hi ha raons objectives per a la preocupació que palesàvem al començament. Conseqüentment, modifiqui's el que calgui per tal de tenir una FP més propera a la realitat. Malgrat això, malauradament encara hi ha gent que es resisteix a canviar ni un sol punt de la LOGSE. Evidentment, aquest no és el cas de la CSI-CSIF, que ho està reclamant constantment, no solament perquè és el que demana el professorat, sinó perquè l'experiència i els resultats ho aconsellen.

Volem acabar aquesta col.laboració desitjant tota mena d'èxits a aquesta nova publicació i agrair l'oportunitat que se'ns ha donat per tal d'exposar el nostre parer ■

M^a Llanos de Nadala i Bertolín. Ensenyament CSI-CSIF Lleida.
Àngel M. Pelejero i Jerez. Ensenyament CSI-CSIF Catalunya.

El grup de mestres un moviment de renovació pedagògica de Lleida



*Grup de mestres per a la
renovació pedagògica
de Lleida*

la vida econòmica, social i cultural. D'aquí la necessitat de multiplicar les formes de concertació i associació amb les famílies, els cercles econòmics, el món de les associacions, els agents de la vida cultural etc." ¹

El Grup de Mestres som un col·lectiu de persones que vivim i/o treballem en la seva majoria a Lleida, estem vinculades al món educatiu -des de les Llars d'Infants fins a la Universitat-, i des del voluntariat fa més d'un quart de segle que formem un moviment socio-educatiu que té com a finalitat el desenvolupament d'un projecte comú de millora del sistema educatiu.

Procuem tenir una actitud basada en la constant actualització dels nostres coneixements i la recerca de noves idees que permetin millorar i adaptar a les necessitats socials la nostra pràctica docent quotidiana. Per això, considerem que hem de partir de l'anàlisi de la nostra realitat educativa i estar continuament amatents a les noves demandes socials que van sorgint. Intentem que les nostres activitats, per un costat, es basin en la reflexió conjunta i l'intercanvi d'experiències de manera que la mateixa acció generi anàlisi i conjuntament amb la contrastació teòrica incideixin en la modificació de la pròpia pràctica docent, i per un altre, ens

permetin contínuament anar creant opinió i consolidant uns referents que ens identifiquin com a Grup.

Procuem elaborar i dur a terme projectes comuns, convençudes i convençuts que per desenvolupar les nostres grans intencionalitats necessitem obrir-nos i crear lligams de col·laboració i intercanvi amb d'altres entitats educatives, socials i culturals de la nostra ciutat i amb moviments similars al nostre d'arreu -Terres de Ponent, Catalunya, Estat Espanyol-

Aquest número estrena un projecte que, segons la nostra opinió, pot donar un pas endavant per a què la ciutat de Lleida camini cap a la idea de societat educativa del citat Informe de la UNESCO. Com indica el mateix nom del nostre moviment, la renovació és un dels nostres grans principis. Desitgem que aquesta revista "Liceu" contribueixi a la renovació i a l'avenç educatiu a la nostra ciutat creant un espai de debat educatiu per la comunitat educativa i la ciutadania en general.

Cal continuar aprofundint en el Projecte Educatiu que permeti perquè Lleida sigui una ciutat realment educadora i tots els seus agents ciutadans -socials, culturals i educatius- conflueixin en configurar, dins un marc de convivència, democràcia i justícia social, un entorn educatiu per als lleidatans i lleidatanes de qualsevol edat ■

1. (pág 176) DELORS, J. La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el siglo XXI. SANTILLANA. Madrid, 1996.

Raül Manzano Tovar
President del Grup de Mestres per a la Renovació
Pedagògica de Lleida

Per molts anys! Per molts anys!

La Facultat de Ciències de l'Educació celebra amb satisfacció l'aparició pública de LICEU, aquest nou òrgan d'informació, d'opinió i de debat sobre temes educatius, promogut per l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Lleida.

Saludem amb joia aquest nou àmbit de comunicació que la Regidoria d'Educació posa a disposició de la ciutadania en forma de publicació periòdica: una mena d'àgora de la Grècia clàssica, lloc d'assemblees i autèntics centres culturals i comercials. Si el motor de la societat, com diu l'informe Delors, és i serà cada vegada més l'educació i la riquesa en educació serà el determinant de la riquesa dels pobles, bò serà emprar aquest espai públic per a l'exposició permanent d'iniciatives, de projectes, de controvèrsies o d'anàlisi de les realitats educatives. Invertir en educació és invertir en el futur: inversió de diners -és clar- però també inversió de temps, d'idees, d'aventura, de treball constant i d'il·lusions. Ens complau, doncs, poder compartir, a la "plaça," pensaments i realitats que responen a interessos comuns.

Des del moment que, mitjançant el projecte de Carta Municipal per l'Educació, l'Ajuntament de Lleida ha fet pública la intenció que la ciutat es consolidi com a ciutat educadora, la revista LICEU pot ser un instrument que faciliti la comunicació entre totes aquelles persones i institucions ocupades i preocupades per l'educació, en el sentit més ampli. També des d'aquest punt de vista la Facultat de Ciències de l'Educació manifesta la seva voluntat de contribuir a fer un gran projecte educatiu de ciutat.

Desitgem tot l'èxit que mereix una iniciativa que convida a la participació democràtica mitjançant l'expressió lliure del pensament de tots els agents educatius -que és el mateix que dir, de tota la ciu-

tat- i desitgem que la vida de LICEU no es vegi mai segada pel bombardeig de la intolerància, dels dogmatismes, de la injustícia i de la insolidaritat ni tan sols minada per l'egoisme, la mesquinesa o l'estretor de mires que causen tants o més estralls que les bombes de la Legió Cóndor sobre la Lleida d'ara fa 60 anys.

Ah! per cert, felicitats per voler evocar, amb el nom, aquella molt digna institució docent lleidatana de començament de segle que va tenir èxit en els seus propòsits i que, essent privada, el seu fundador ja defensava que l'escola havia de ser pública i gratuïta.

"El Liceu Escolar, deia Maria Rúbies, era una institució que honorem com ensenyants i que ens enorgulleix com a lleidatans, no perquè incorporà Lleida al moviment renovador del primer quart de segle, sinó pel fruit que va deixar i l'estol d'homes que en va sortir"

Felicitats, deia, perquè LICEU és un signe més del reconeixement i de la gratitud de la ciutat de Lleida. Que sigui per molts anys ■

Ramon Rourera i Jordana
Degà de la Facultat de Ciències de l'Educació

L'Educació com a debat

"L'educació és un acte d'amor i, doncs, un acte de valor. No pot tenir por del debat, no pot fugir de la discussió creadora, si no vol ser una farsa". P. FREIRE

Escriure els propis pensaments ens ajuda a comprendre'ls millor i també a comprendre'ns. Quan escrivim necessitem organitzar les idees, trobar les paraules exactes que ens permetin expressar allò que, a poc a poc, emergeix i es clarifica en l'acte d'escriure. Escriure és aprendre.

Llegir ens ajuda a aproximar-nos als pensaments dels altres, a les seves experiències. Els podem entendre millor, contrastar les seves vivències i reflexions amb les nostres, notar les coincidències, les divergències, els conflictes. Quan fem nostre el sentit dels mots, comprenem millor el pensament dels altres, i això ens ajuda a conèixer-nos millor a nosaltres mateixos. Llegir és aprendre.

Escriure i llegir. Debatre sobre educació és el que ens ofereix i ens demana aquesta revista. Ens proposa explicar vivències, reflexionar sobre elles, mostrar com anem incorporant al nostre pensament i a les nostres vides el que aprenem en els moments en què ens plantejem dubtes, busquem respostes, comprenem. Tot construint, amb la lentitud dels processos humans, pensaments i accions que poden ser individuals; pensaments i accions que també podem compartir amb els altres.

Entrar en el debat és, doncs, estar disposat a aprendre, a educar-nos i a educar. És acceptar que la discrepància, la diferència, fins i tot el conflicte poden ser enriquidors, poden ser educadors.

Perquè escriure i llegir sobre el que fem a les aules, al carrer, a casa, al treball, pot ser una ocasió per anar trobant camins que ens facilitin la construcció d'una identitat educadora de la nostra ciutat. Identitat que es va forjant en la riquesa i creativitat d'accions i de pensaments compartits, i també en la força de les accions i dels pensaments discrepants. Una identitat que ens permeti anar-nos reconeixent com a ciutadans i ciutadanes d'una ciutat educadora.

Per això ens sembla important el repte d'aquesta revista, ja que l'entendem com un instrument de construcció democràtica. D'una democràcia no solament feta amb el nostre consentiment, sinó amb les nostres accions, amb els nostres pensaments comuns, divergents...dissidents ■

Anna Gené
Directora de l'ICE de la UdL.

FINESTRA OBERTA

LICEU vol ser una revista que fomenti el debat educatiu entre tots els agents educatius de la ciutat però també una finestra oberta a l'opinió dels ciutadans i ciutadanes -infants, joves, adults i grans- que tinguin quelcom a dir relacionat amb l'educació a Lleida i amb la ciutat de Lleida en tant que ciutat que té la voluntat de ser educadora.

La secció "Finestra oberta" publicarà, en un màxim de vint línies, aquelles consideracions entorn a l'educació que vulgueu donar a conèixer.

Parlem amb el Sr. Antoni Siurana Alcalde de Lleida

Un grup de noies i nois de centres de secundària de la ciutat han mantingut una conversa amb l'Alcalde de Lleida en el transcurs de la qual han pogut preguntar-li sobre aspectes ciutadans que els preocupen, que els interessin..., així com manifestar-li el que els agrada o desagrada de la ciutat i allò que canviarien o consideren que hauria de ser d'una altra manera.

1.-Per anar als cines, els que vivim als barris ens hem de desplaçar a Lleida. Podrien fer sales de cinema als barris de les rodalies?

(Eduardo Juárez Sanchez I.E.S. Maria Rúbies)

El cine no és una activitat municipal. És cert que a l'estiu l'Ajuntament, al vespre, fa cinema als barris i que que té molt d'èxit. En general, les zones de cine, teatre o activitats municipals, estan en un centre concret de la ciutat. Cap poble de la província de Lleida que tingui un nombre d'habitants aproximat als que pugui tenir un dels barris de Lleida, no en té de cinema cada dia. És una necessitat més de tipus comercial que precisa d'una concentració de gent a fi que hi hagi espectadors en nombre suficient. No obstant, existeix aquesta voluntat per part de l'Ajuntament ja que s'ha comprat l'antic cine Goya a Magraners per a fer activitats de tipus filmoteca.

2.-Actualment, a primària es fa el programa Obrim les Escoles. No pensa vostè que a secundària, als instituts, es podrien realitzar també activitats del programa Obrim les Escoles com per exemple, plàstica, concerts a l'auditori, dansa,...?

(Albert Berné I.E.S. Torre Vicens)

De fet hi ha programes específics per contemplar aquestes activitats. El Conservatori fa audicions específiques per a gent jove, però potser ho distribueix segons sectors, com corals o per a la gent que demostra més afecció.

A primària és més la universalització d'un programa que es vol que coneguin aquells que practiquen l'activitat, per estimular la comprensió global del fenomen de la ciutat. Per tant, s'entén que a secundària aquest fenomen de la ciutat ja s'ha comprés i que l'aprenentatge és més sectorial. Per això es fan activitats musicals i d'altres tipus de cara a la gent jove. Potser seria bona idea crear un programa paral·lel a "Obrim les escoles" per a la Secundària.

3.-A la Festa Major, moltes persones com jo anem a veure les carrosses i altres activitats que es fan. Però, per què no podrien portar els dos grups de moda com els Backstreet Boys i les Spice Girls?

(Sara Cèlia Hermelo Gil I.E.S. Torre Vicens)

A Lleida, fa dues setmanes que s'ha portat el grup DOVER. La manca de pressupost fa que no es puguin portar tots els grups que voldríem. En el cas de les Spice Girls, per exemple, cobren al voltant de 20 milions per actuar en un lloc. Lleida és una ciutat amb possibilitats per a fer coses atractives però no es pot portar ni al Michael Jackson ni a cap altre artista d'aquesta envergadura. Quin és el teu conjunt predilecte?

- Els Backstreet Boys.



4.-A Lleida hi ha molts nens d'ESO que viuen massa lluny dels instituts. Podria proporcionar un transport públic per anar als instituts perquè els alumnes no haguessin de caminar molta estona des de casa a l'Institut?

(Xavier Aguirre I.E.S. Màrius Torres)

És relatiu. No hi ha alumnes que estiguin allunyats perquè hi ha instituts per als alumnes de La Bordeta, Cappont, zona d'instituts. És evident que sempre n'hi haurà uns que estan més lluny que uns altres. Tenint en compte el tamany de la ciutat, hi ha molts autobusos.

La competència de proveir un transport escolar específic per als nois i noies que estan lluny d'un centre d'ensenyament li correspon al Departament d'Ensenyament de la Generalitat que és qui es fa responsable que hi hagi instituts i que s'hi inscri-

guin els alumnes que viuen més a prop. De la mateixa forma que es fa la recollida escolar en certs pobles, s'hauria de fer un transport escolar específic i no es pot pensar que hi hagi un transport intern a la ciutat perquè no tindria sentit.

5.-Si volem anar a algun lloc en bicicleta, hem d'anar amb molt de compte de no patir accidents amb els cotxes i tenim la preocupació de si ens passarà alguna cosa i patim nervis de saber que tenim un cotxe al darrera que vol que anem més ràpids.

Es podria intentar fer uns carrils de bicicletes que recorreguessin els carrers principals i els afores de la ciutat? (Érika Jabato Fernández I.E.S Maria Rúbies)

Ja estem en això. Hi ha un pressupost de 140 milions de pessetes per a fer el carril bici. Està



adjudicat i s'iniciarà la construcció de la senda de la bicicleta. I aprofitaria aquesta pregunta per a dir als vostres companys i companyes, que utilitzen els carrers per a vianants per anar en bicicleta, que haurien de tenir més precaució ja que la gent gran es queixa que les bicicletes envaeixen les seves voreres. Actualment, a Les Basses i a la carretera d'Osca el carril bici ja hi és i s'està estenent cap a les zones del Passeig de Ronda.

6.-Vostè, quan era petit, què volia ser? Va pensar d'arribar a ser alcalde?

(Rocio Martínez Herrera I.E.S. Màrius Torres)

Tothom quan és petit vol ser futbolista, artista, com ens passa a tots. Pel que a mi respecta, ni se'm va acudir. Si un noi o una noia jove arribessin a plantejar-se el fet de ser alcalde, no ho serien mai.

7.-A Lleida hi ha poques places per a jugar. Té previst augmentar el nombre d'aquests espais verds?

(Elisabeth Martínez Bona Escola del Treball)

-Sí, però el fet que n'hi hagi poques o moltes és relatiu. Cal pensar que les zones verdes es paguen entre tots els ciutadans i que els espais que hi ha entremig de les cases, si es volen convertir en públics, s'han de comprar perquè inicialment són privats. S'està intentant que a tots els barris hi hagi molts espais verds i més possibilitats. A les zones com Bordeta i Cappont hi ha més possibilitats de zones

verdes. D'altra banda, s'han plantat molts arbres i això també forma part de la vegetació de la ciutat.

Cal tenir en compte que a Lleida, pel seu clima, tenir molta gespa és difícil perquè costa molt de mantenir. On vius tu?

-(Elisabeth) A Balàfia.

-Ara en sortiran més a la zona que s'està ampliant. La zona central dels blocs interns podria ser un espai verd. Ara està molt deixada, però això correspon més aviat als propietaris dels blocs.

8.-Ara han implantat la reforma als instituts. Quan vostè anava a l'escola va succeir alguna cosa semblant?

(Julià Penyalver. Escola del Treball)

Sí, la revàlida. En aquella època teníem ingrés als 10 anys. Fèiem 4 anys de batxillerat i l'examen de revàlida; 2 anys més de batxillerat superior, revàlida i el preuniversitari que ara és el C.O.U. De fet l'edat escolar del 4rt de batxillerat coincidia amb els 14 anys, per tant és similar a l'ESO.

Ara hi ha un gran avenç que la gent encara no ha valorat prou i és l'escolarització de tots fins als 16 anys. Per tant, permet connectar l'ensenyament amb el treball amb més possibilitats.

És important que a l'ensenyament s'hi dediquin mitjans i que hi hagi un bon professorat que faci dels alumnes uns bons estudiants i que els orientin en aquest sentit. A mi em sembla bé la LOGSE i tot allò que és positiu per a estimular l'aprenentatge que comporta.

Sara Hermelo(IES Torrevicens)

Xavier Aguirre(IES Marius Torres)

Elisabet Martínez(Escola del Treball)

Rocío Martínez(IES Marius Torres)

Eduard Juárez(IES Maria Rúbies)

Albert Berné(IES Torrevicens)

Erika Jabato(IES Maria Rúbies)

Julià Penyalver(Escola del Treball)

L'Institut Municipal d'Educació Ramon Barrull

Objectius i programes

Ara fa poc més d'un any, es va crear per acord del Ple de l'Ajuntament de Lleida l'Institut Municipal d'Educació.

En la sessió del dia 3 de març els membres del Consell d'Administració van aprovar solemnement que aquest Institut portés el nom de RAMON BARRULL en record i honor del MESTRE lleidatà que dedicà la seva vida professional al servei de l'educació dels nois i les noies, des d'un sentit profund d'arrelament al país i des d'una convicció plena en els valors democràtics i que col.laborà activament en la formació permanent del professorat a través de la seva vinculació amb el Grup de Mestres per a la Renovació Pedagògica, essent constant la seva presència en l'organització de les Escoles d'Estiu.

Al llarg d'aquest primer any, la finalitat per la qual s'ha creat l'Institut Municipal d'Educació Ramon Barrull, ha orientat la planificació de les actuacions futures i de les que ja s'han dut a terme o s'estan desenvolupant encara.

La finalitat de l'IME és impulsar i potenciar l'acció educativa municipal a la ciutat, contribuint a donar resposta adequada a les necessitats i aspiracions educatives, no només del sector escolar sinó dels diferents col.lectius de la societat, establint un diàleg obert i una estreta col.laboració entre les administracions educativa i local i atenent també les necessitats, suggeriments i propostes sorgits dels Consells Escolars, de les AMPAs, de les AAVV, dels col.lectius de joves i adults...

D'acord amb els principis subscrits a la Carta de Ciutats Educadores l'Institut Municipal d'Educació Ramon Barrull vol contribuir a:

- Fomentar el creixement equilibrat i harmònic de la ciutat en la seva oferta educativa donant-li identitat pròpia.

- Fomentar l'educació en la diversitat, la solidaritat i la igualtat.
- Fomentar el coneixement i l'estima de la ciutat, l'educació cívica.
- Fomentar el creixement, la formació personal i la promoció professional.
- Fomentar la informació, la participació i l'associacionisme.

Els objectius de l'IME, segons consta en els seus Estatuts, són:

- 1) Dirigir i planificar l'activitat, l'estructura i l'administració dels centres educatius de la ciutat de Lleida mantinguts per l'Ajuntament.
- 2) Dotar els centres de titularitat municipal -i aquells altres de titularitat municipal la gestió dels quals no depèn d'aquest Institut, si s'hi subscriu- dels serveis de formació, programació, recursos educatius, recerca, avaluació, orientació, inspecció, recursos per a la renovació pedagògica i suport a la docència i als alumnes i als pares d'aquests.
- 3) Participar i col.laborar en la gestió dels centres docents de la ciutat.
- 4) Intervenir en la gestió d'aquells centres que tinguin una o altra forma de conveni subscrit amb l'Ajuntament de Lleida.
- 5) Participar en la planificació i creació de nous centres escolars a la ciutat.
- 6) Ajudar els pares d'alumnes en general en la seva corresponsabilitat educativa en el marc de la ciutat de Lleida a través de programes de suport i informació.
- 7) Ajudar els infants i joves amb dificultats educatives especials o amb dèficits psíquics o físics, per a la màxima integració possible al cos social de la ciutat.
- 8) Articular totes les possibilitats a l'abast de l'Administració municipal a fi d'assegurar la formació continuada dels adults. Cooperar amb altres

instàncies formatives de l'Ajuntament de Lleida la funció de les quals és aconseguir la inserció en el món laboral de la població jove i dels adults amb dificultats. Cooperar en la formació dels ciutadans i ciutadanes per a la seva participació en l'estructura associativa i participativa de la ciutat.

9) Facilitar la formació permanent i els recursos necessaris com perquè el professorat de tots els nivells educatius, en exercici a la ciutat de Lleida, puguin trobar el suport escaient per a la renovació dels seus coneixements científics, didàctics i pedagògics, tot ajudant a l'estimulació de la seva tasca docent i a la valoració personal i social d'aquesta.

10) Facilitar als escolars els serveis d'higiene, mèdics i psicopedagògics.

11) Impulsar la coordinació amb les institucions públiques i privades que, a la ciutat de Lleida, treballen per a la millora de la qualitat docent en tots els nivells educatius i en l'educació cívica en els seus múltiples vessants.

12) Qualsevol altres relacionats amb la matèria educativa relativa a la població de Lleida.

Per tal d'anar assolint aquestes fites s'ha dissenyat un **Pla d'Actuació** que s'està desenvolupant amb la col.laboració eficaç i la implicació afectiva de l'equip de tècnics en educació i administració -funcionaris municipals- que, progressivament, s'han anat incorporant a l'IME al llarg d'aquests mesos i que, avui per avui, en constitueixen el seu potencial humà, juntament amb el professorat -mestres- de les Escoles Bressol Municipals i el personal de serveis que treballa als Centres Públics d'Educació Primària.

Els diversos projectes en curs i els que és previst d'anar executant, conformen els programes que l'IME té previst realitzar per anar assolint el seu Pla d'Actuació.

PROGRAMA DE CENTRES. Inclou les actuacions que es facin en els centres públics dependents de l'IME -manteniment d'edificis, inversions, neteja, conserges-.

El programa **EDUCAR EN LA COMUNITAT** pretén ajudar els pares d'alumnes en general en la seva corresponsabilitat educativa en el marc de la ciutat de Lleida, facilitant suport i informació a les AMPAs i a tots els pares i mares que vulguin constituir grups de reflexió, així com organitzar xerrades-col.loqui.

Es preveu també la creació d'espais adients per oferir als infants un ambient ric en possibilitats de joc, experimentació i relació amb altres infants i diferents adults. Es tracta de facilitar un espai per a l'encontre i el joc compartit entre pares i fills i poder comptar amb el suport d'educadors.

Continuar organitzant conjuntament amb el Grup de Mestres i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UdL -i altres agents educatius, si escau- Jornades i Forums que propiciïn el debat, el diàleg i la reflexió a l'entorn de l'educació, entre els diferents membres que integren la comunitat educativa.

El programa de formació permanent **L'EDUCACIO AL LLARG DE LA VIDA** té per objectiu facilitar a les persones joves, adultes i grans del municipi, coneixements que els han de ser útils per a una lectura del medi en què es desenvolupa la seva vida social i cultural; coneixements sobre els quals fonamentar les relacions humanes, la cooperació i el gaudi del medi ambient i social. Facilitar-los l'accès a la informació i potenciar la participació activa dels ciutadans i de les ciutadanes de la nostra ciutat. Aquest programa es fonamenta en un concepte d'educació diversa, flexible i accessible en el temps i en l'espai i en la incidència que tenen

per a l'educació els aprenentatges fonamentals que constitueixen per a cada persona els quatre pilars del coneixement: aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a viure junts, aprendre a ser. Les propostes de cursos, tallers, xerrades..., s'enfoquen cap a l'orientació vocacional, l'educació en el temps de lleure, el coneixement i la millora de les competències personals i el coneixement i l'ús de les noves tecnologies.

Dins de l'àmbit de l'educació al llarg de la vida és objecte d'atenció especial la **FORMACIO PERMANENT DEL PROFESSORAT** de les etapes infantil, primària i secundària de la ciutat i, en especial, facilitar i potenciar l'actualització pedagògica i didàctica del professorat de les escoles municipals.

La creació del **PREMI BATEC A LA RECERCA I A LA INNOVACIO EDUCATIVES** vol ser un incentiu i un reconeixement a la tasca docent i a la valoració personal i social d'aquesta.

PROGRAMA ESCOLAR. Direcció, planificació i coordinació des de l'IME de les activitats del Programa Educatiu Municipal adreçat als escolars i al professorat dels centres públics i concertats de la ciutat, el qual és participat per les Regidories d'Educació, Serveis Personals, Cultura, Medi Ambient i Salut Pública i Urbanisme, comptant també amb la col.laboració de diverses Institucions i Entitats educatives de la ciutat per a la seva realització.

EL PROGRAMA D'ESCOLES BRESSOL comprén la direcció i planificació de l'activitat, l'estructura i l'administració de les vuit escoles en funcionament que atenen en conjunt 268 nens i nenes d'un a tres anys i 260 famílies. Atesa la singularitat d'aquest programa, se'n fa menció en un altre apartat d'aquesta mateixa secció.





PROGRAMA D'EDUCACIO EN L'OCI I EL TEMPS LLIURE. L'Institut Municipal d'Educació Ramon Barrull ha posat en marxa aquest programa impulsant la creació d'una xarxa de **LUDOTEQUES** municipals -obertura al desembre'97 i setembre'98 de les dues primeres- enteses com espais amb equipaments lúdics i significatius, dirigits per un equip estable i professional, amb un projecte específic de joc i activitat lúdica, obert als nens i nenes de 3 a 12 anys.

En aquesta mateixa línia, el passat mes de juliol es va iniciar el programa de **COLONIES INFANTILS** per tal de donar l'oportunitat de gaudir d'unes vacances educatives, en plena natura, a aquells segments de població infantil provinent de famílies amb escassos recursos econòmics. La bona acollida dispensada a aquesta activitat farà que s'ampliï l'oferta de places en la propera convocatòria.

Actualment s'està treballant en l'adequació d'un nou espai per a la seu de l'IME. Coincidint amb la seva obertura, es posarà en marxa el **CENTRE DE DOCUMENTACIO, ORIENTACIO I RECERCA**. Especialment pensat per a donar suport a la tasca dels educadors i educadores de les Escoles Bressol Municipals, però també com a servei a la formació i orientació dels mestres d'Infantil i Primària i, encara, de la Secundària, el Centre D.O.R. aglutinarà els serveis que l'Ajuntament, a través de l'IME, pot prestar per a una formació permanent individualitzada, per a la consulta i informació, per a la recerca educativa i per a l'orientació professional ■

M. Glòria Peret i Llovera
Gerent de l'Institut Municipal d'Educació

Escoles Bressol Municipals

L'educació és l'eina bàsica d'integració social de les persones. La comunitat educativa, pares-mares, educadors, nens i nenes són el fonament per aconseguir una pedagogia d'acció en què la creativitat realitza a l'ésser humà.

Fruit d'aquesta visió del fet educatiu, l'Ajuntament de Lleida ve potenciant des de l'any 1985, les Escoles Bressol (antiga iniciativa del moviment veïnal).

Les Escoles Bressol Municipals són un element capdavanter, en la formació dels petits ciutadans i ciutadanes. Es fonamenten en un Projecte Educatiu que es caracteritza per tenir:

- Una dimensió social harmònica per a la ciutat, connectada als trets diferenciadors de l'entorn, la família i l'escola.
- Una utilitat pública significativa, de la qual és l'element bàsic la seva distribució per barris.



Aquest Projecte Educatiu vol ser un element per potenciar, des de l'entrada a les Escoles Bressol Municipals, les possibilitats inherents dels nens i les nenes i detectar mitjançant la prevenció els déficits que puguin tenir.

TRETS D'IDENTITAT:

Les Escoles Bressol Municipals són centres que tenen cura dels nens i nenes d'1 a 3 anys, amb la finalitat de contribuir a la seva educació en mútua col·laboració amb els pares, les mares i els educadors.

Aspiren a construir una autèntica comunitat educativa convençuts que l'eficàcia educadora resideix i reverteix en la comunitat de la qual hi formen part, essent una inversió de futur per a tota la ciutat.

Les Escoles Bressol desenvolupen totes les activitats necessàries per aconseguir uns centres oberts i integradors mitjançant:

- L'atenció a cadascun dels seus membres, per tal que formin una veritable comunitat afectiva per a tots i totes, i ofereixin una formació integral de la persona.
- La capacitat de superar les diferències socials d'origen, solidària amb la realitat que l'envolta, autònoma en la seva planificació educativa i desperta al sentit crític dels alumnes.

L'equip per atendre l'educació dels nens i les nenes de les Escoles Bressol Municipals està format per: Una coordinadora, 22 educadores, un equip de 3 psicòlogues, una psicopedagoga, el personal dels menjadors, el personal de neteja i el de manteniment ■

Anna Carbajosa
Cap de Secció de l'I.M.E.

Premi Liceu Escolar

La ciutat serà educadora quan reconeixerà, exercirà i desenvoluparà, a més de les funcions tradicionals - econòmica, social, política i de prestació de serveis-, també una funció educadora, en el sentit que assumeix una intencionalitat i una responsabilitat amb l'objectiu de la formació, la promoció i el desenvolupament de tots els seus habitants, començant pels nens i els joves."

.../...

"Es promourà una educació en la diversitat, i per a la comprensió, la cooperació i la pau internacional. Una educació per a evitar l'exclusió basada en la raça, el sexe, la cultura, l'edat, la discapacitat o altres formes de discriminació."

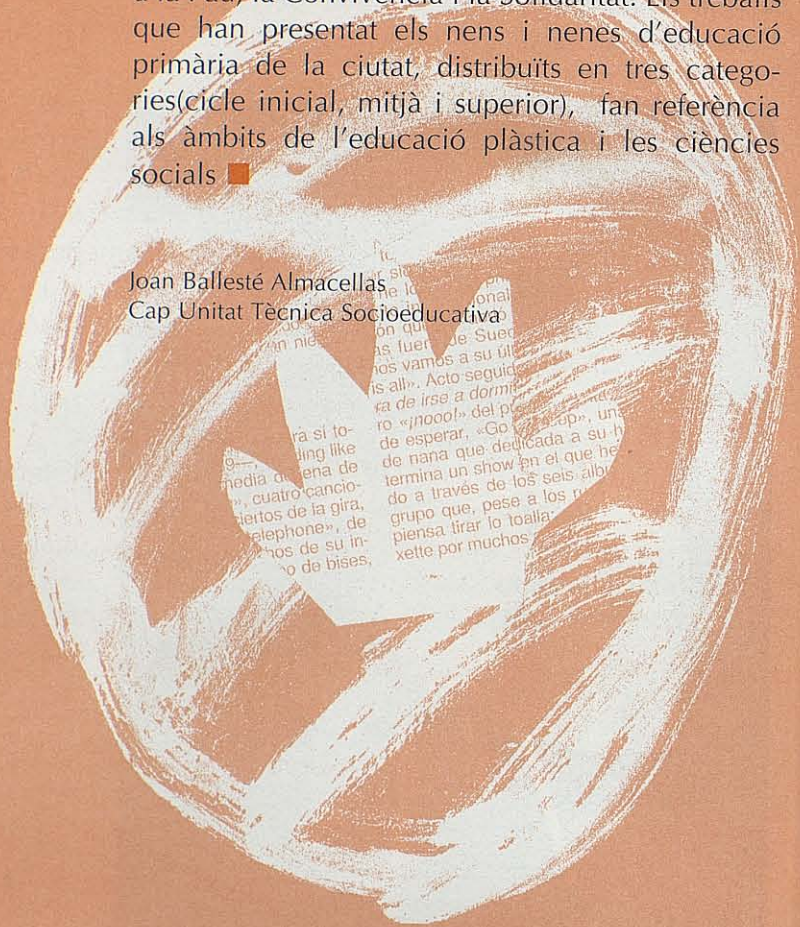
Carta de ciutats educadores.
Barcelona - 1990

Els infants i joves han de ser protagonistes actius de la vida social, i per tant de la ciutat. S'ha de reconèixer que amb la seva maduresa poden participar, i per tant trobar el seu lloc a la vora d'uns adults que tenen com a virtut ciutadana la satisfacció de presidir la convivència de la ciutat.

Per tal de fomentar la participació dels infants i alhora aquesta educació en la diversitat, la pau i la cooperació internacional es promou el premi LICEU ESCOLAR., en remembrança del centre que fou destruït en la guerra civil. També cal recordar a Sant Josep de Calassanç, patró de l'educació primària, i és així com aquest dia serà el que es lliurarà aquest premi.

El lema d'aquesta primera edició és l'educació per a la Pau, la Convivència i la Solidaritat. Els treballs que han presentat els nens i nenes d'educació primària de la ciutat, distribuïts en tres categories (cicle inicial, mitjà i superior), fan referència als àmbits de l'educació plàstica i les ciències socials ■

Joan Ballesté Almacellas
Cap Unitat Tècnica Socioeducativa



Dia 20 de novembre

Dia mundial de la infància

Un pas de gegant cap al reconeixement i l'establiment de garanties per a la dignitat i els drets de l'infant arreu del món es va donar el dia 20 de novembre de 1989, quan la 44 Assemblea General de les Nacions Unides va adoptar per unanimitat la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

Solament nou mesos més tard, entrava en vigor aquesta Convenció. Mai s'havia aconseguit un fet així de forma tan accelerada en tots els tractats fets sobre els drets humans.

Compartir la informació sobre la Convenció i els drets de l'infant és una responsabilitat col·lectiva. Tots hi tenim una funció per tal que les paraules de la Convenció es converteixin en realitats pels infants.

Els adults, de vegades, solem pensar que els nens i les nenes no són capaços d'expressar una situació d'injustícia que puguin veure, i solament pensem que davant d'aquestes situacions els pot aparèixer un sentiment de por. No podem oblidar, que la protecció que fa l'adult sobre els infants té, moltes vegades, un caràcter excessivament paternalista.

Un primer pas a donar en el coneixement d'aquesta Convenció i alhora d'encetar l'educació en la participació és el treball que es fa amb tots els nois i noies de tots els centres d'ensenyament secundari, que ho han desitjat, de reescriure la Convenció amb un llenguatge al seu abast. La lectura d'aquest text es realitzà al saló de sessions de l'Ajuntament el dia 20 de novembre.

Mitjançant l'aprenentatge de la participació, les persones coneixen el funcionament de les estructures socials, poden integrar-s'hi i és així com assoleixen el coneixement de les seves dimensions ■

Joan Ballesté Almacellas
Cap Unitat Tècnica Socioeducativa

Carta Municipal per a l'Educació

Projecte educatiu de ciutat

"Invertir en l'educació és el gran repte del segle XXI i això suposa invertir en cada persona per tal que sigui sempre més capaç d'expressar, afirmar i desenvolupar el seu propi potencial humà fet de singularitat i també de sentit comunitari". (CARTA de ciutats educadores. Declaració de Barcelona, 1990).

La redacció de la CARTA Municipal per a l'Educació respon a l'interès per desplegar aquells principis i objectius definits en la CARTA de ciutats educadores i que l'Ajuntament de Lleida vol fer realitat, potenciant i promocionant totes les possibilitats i els recursos de què disposa la ciutat perquè serveixin a l'educació dels seus ciutadans i de les seves ciutadanes.

Les **Finalitats** de la CARTA són dues fonamentalment:

Descriure un model d'actuació educativa a mig i llarg termini a la ciutat.
Encaminar el treball de planificació educativa cap al Projecte Educatiu de ciutat.
El document que ha elaborat la Regidoria d'Educació -presentat com a document de treball- marca els principis i les directrius per a agrupar el que de més significativament té d'educació tota l'activitat ciutadana i donar-li un corpus amb possibilitats pedagògiques en una CARTA PER A L'EDUCACIÓ.

Són **Objectius** d'aquesta CARTA:

- Establir els compromisos de l'Ajuntament en matèria educativa.
- Remarcar els objectius municipals de Lleida com a ciutat educadora.
- Obrir la participació en aquests compromisos a tots els agents potencialment educadors de la ciutat.
- Delimitar els recursos que la ciutat hi pot posar a l'abast.
- Definir els agents de l'educació i els receptors d'aquesta.
- Determinar els segments prioritaris d'entre els receptors de l'educació.
- Sol·licitar els esforços mancomunats de tots els agents educadors en un projecte multipolar.

La CARTA Municipal per a l'Educació de la Ciutat de Lleida és l'instrument que ha de fer possible que tot allò que la ciutadania realitza en la relació amb els altres sigui tingut com a element d'educació. Igualment la CARTA Municipal per a l'Educació ha de fer possible la comprensió que els espais que comparteixen els ciutadans i les ciutadanes de Lleida, són indrets on realitzem, conjuntament i diversa, l'activitat educativa del nostre cos social.

La ciutat, globalment considerada, disposa d'infinites possibilitats educadores. Conté, en ella mateixa, d'una o altra forma, elements importants per a la formació integral. A la meua manera de veure, pot ésser considerada com un gran centre educatiu.

I com tot altre centre d'aquestes característiques té uns espais físics, amb uns equipaments i uns recursos, està situada en un entorn concret, i configurada i condicionada per un medi natural, social, polític, econòmic i cultural.

A més, cada cop es fa més evident que les activitats educatives i socials no són una eina únicament dels centres educatius ni dels poders públics, sinó que han d'implicar-s'hi el major nombre possible de ciutadans i associacions, que han de tenir un paper imprescindible en l'anàlisi i l'impuls de les pràctiques culturals, educatives i socials.

La ciutat se'ns ofereix, als ciutadans i ciutadanes, com a objecte de coneixement, com a lloc d'aprenentatge i com a agent educatiu. La ciutat és escola de convivència i tolerància.

Des d'aquesta perspectiva, **construir un Projecte educatiu per a la ciutat és avançar en la definició d'una proposta integral que dirigeixi i doni cohesió als processos d'intervenció educativa d'aquest "macro-centre"**.

És definir principis i valors compartits, fixar-nos objectius, conèixer els mitjans amb què comptem, els recursos -humans, materials, funcionals-, de què disposem.

En aquest i en altres punts però, sabem que no partim de zero.

La nostra ciutat disposa de recursos -agents educatius- que cal, potser, saber articular millor en un **sistema relacional** que contempli no solament les expectatives, els interessos de les persones, sinó també els processos que orienten la seva activitat (comunicació, participació, presa de decisions, etc.). Aconseguir que els espais compartits siguin veritables "escoles" de relació interpersonal, és definir el marc educatiu de tota la ciutat: el que hem vingut anomenant, el Projecte Educatiu de la Ciutat.

Avançar en la definició i construcció d'un projecte educatiu, del nostre Projecte Educatiu, ens ha de

portar a una nova forma d'entendre la ciutat i a un nou discurs que la sustenti, des de la democràcia, des de la preocupació per la pau i el benestar, des del realisme i el rigor però també des de la creativitat.

Edgar Faure i col.laboradors encunyen per primera vegada l'expressió "ciutat educadora" en l'Informe *Aprendre a être* presentat a la UNESCO l'any 1972.

"**Lleida, ciutat educadora**" serà una ferma realitat si aconseguim bastir un **Projecte Educatiu de Ciutat** que se sustenti sobre quatre pilars fonamentals que ens permetin aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a viure i aprendre a ser. Que no és altra cosa que descobrir i treure a la llum aquest tresor que l'educació porta amagat a dins (Informe Delors. UNESCO, 1996) i que constitueix el gran repte del segle XXI ■

M. Glòria Peret i Llovera
Gerent de l'Institut Municipal d'Educació



SEN TRES CENTRES

Distingits senyors,

Els mestres de les meves escoles m'han comunicat que a la ciutat de Lleida voldrien saber coses de mi. Com sigui que ells estan tots enfeïnats, em toca el dir-vos qui i com sóc. Crec que m'entendreu millor, perquè ells em prenen paraules tècniques que resulten rares a la majoria dels mortals. Al fer-ho tremolo pel dubte de si me'n sortiré o no, ja que només tinc tres anys...

Vaig néixer el juny de 1994; els meus pares foren els col·legis i escoles següents: CEIP RAMON BERENGUER IV, CEIP ANTONI BERGÓS de Butsènit, CEIP ARRELS d'Els Alamús, CEIP LA CREU DEL BATLLE, CEIP MALGOVERN i CEIP EL SEGRIÀ de Llivia. El part fou una mica laboriós però feliç gràcies a la meva mare, que, com haureu endevinat, fou la INSPECCIÓ D'ENSENYAMENT. M'apadrinà i m'inscriví oficialment la DELEGACIÓ D'ENSENYAMENT.

Estic plaçada molt a prop de la ciutat de Lleida, la meua escola central és el BERENGUER i els meus cuidadors, que són els qui formen el claustre, tenen molt en compte que no perdi mai l'agre de la terra.

Fins ara la meua salut ha estat variada, he perdut algun mestre però enguany n'he guanyat dos i ara ja en compto amb un total de catorze, tres dels quals són itinerants per allò de les especialitats de la reforma...

Els meus edificis no són grans ni sumptuosos però sí capaços i, mercès als ajuntaments de LLEIDA i d'ELS ALAMÚS, fan força bona cara i bon servei. Els mestres han volgut fer de mi una zona catalana, democràtica, activa, coeducativa, oberta, pluralista, aconfessional, constructiva, integral i no competitiva i, donada la diversitat del meu alumnat, crec que ho van aconseguint. Totes les escoles tenen un projecte educatiu comú en el qual hi intervenen sovint els pares. Aquests també tenen "ESCOLA DE PARES" per fer-ho millor. El meu professorat és estable i s'adapta a les peculiaritats dels alumnes tot preparant-los per a la seva vida activa de forma personalitzada. Compto inclús amb la col.laboració d'un gabinet de psicopedagogia.

Els meus alumnes poden gaudir de jocs educatius, de maletes d'idiomes, biblioteques, laboratoris, ordinadors, lupes binoculars, fotocopiadores, televisors, vídeos i camps esportius. Fan sortides a Lleida dins del programa "OBRIM LES ESCOLES" i estades a colònies on se'ls inculca l'observació, l'experimentació i la capacitat de síntesi i, per sobre de tot, la relació entre ells. Cal que us digui també que totes les escoles tenen ESCOLES ESPORTIVES i que, individualment i plegats, els alumnes intervenen, moltes vegades amb èxit, en les competicions atlètiques i esportives que s'organitzen.

Totes les activitats en les quals es participa troben ressò en la meua revista "ZONA 6" que cada any és com una memòria d'allò més remarcable que ha succeït al llarg del curs.

Vull demanar-vos perdó perquè em sembla que en aquestes últimes ratlles se m'ha encomanat el llenguatge dels mestres i, tota vegada, per haver-me allargat massa. Però avui dia, com tots sabeu, tot és força complex i jo no en sóc l'excepció.

Si alguna vegada voleu saber més coses de mi, no dubteu en demanar-ho i jo us complauré tot seguit. De moment, ara per ara, res més. Us saludo afectuosament i m'ofereixo al vostre servei i, sobretot, al dels vostres fills ■

Zona Escolar Rural l'Horta de Lleida

Alumnes de Lleida visiten l'exposició de **Teresa Nogués**



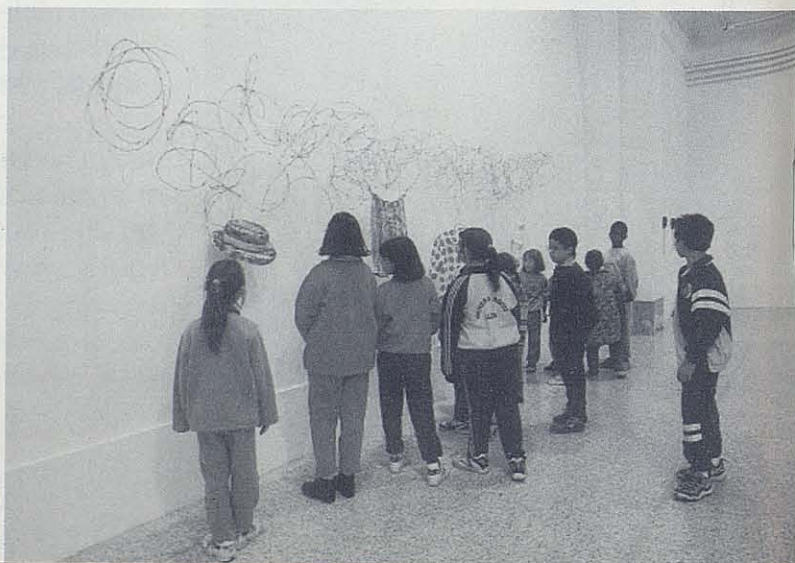
En el marc del programa municipal Obrim les Escoles, els infants d'alguns col·legis de Lleida han visitat l'Exposició *Victòria + Derrota* de l'artista Teresa Nogués, a la sala d'exposicions El Roser.

Paral·lelament a les seves exposicions, l'Escola Municipal de Belles Arts, oferta als centres d'ensenyament tot un seguit d'activitats didàctiques que faciliten a l'alumnat de Lleida un atansament al món de l'art més actual. Aquesta tasca didàctica portada a terme des de l'any 1993 fa possible el diàleg entre els nois i noies participants, els professors i professores que col·laboren i els mateixos artistes.

Durant el mes de novembre alumnes i professors han treballat una exposició dins d'una vessant explícitament significativa, en la qual els materials emprats estan d'acord amb uns continguts, que es van desenvolupant en cada instal·lació. L'eix temàtic de Teresa Nogués versa entorn del binomi espai privat i espai col·lectiu. Referències a un espai íntim, preferentment femení, es superposen a temàtiques d'interès social.

Mitjançant una visita comentada, hem pogut apreciar una obra que, amb un to poètic i amb certa musicalitat va generant discursos entorn la pau, l'ajut internacional, la multiculturalitat, l'acceptació de la diversitat, etc. Esbrinant aquests discursos implícits a l'obra, els infants han dut a terme tot un seguit de treballs visuals i plàstics en els tallers d'expressió plàstica d'algunes escoles de Lleida: General Brito, Joan XXIII, Cervantes, Pardinyes, Pràctiques I... Treballs que han estat presentats al premi Liceu Escolar convocat per l'Institut d'Educació Ramon Barrull ■

Carme Molet
TRAMA serveis culturals



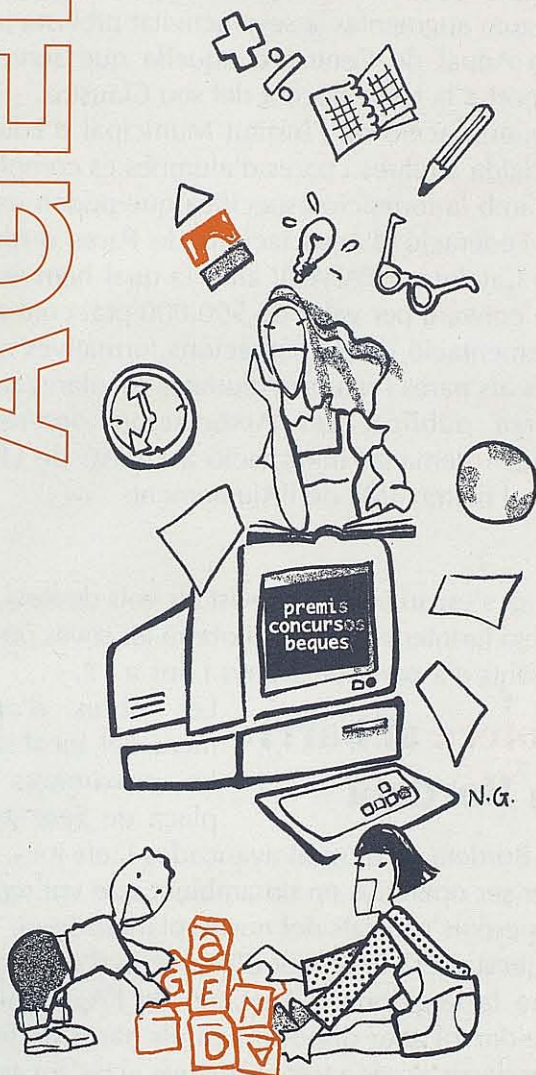
Premi BATEC a la recerca i innovació educatives

Aquesta revista treurà a la llum el seu número zero tot just el dia en què es falla el primer Premi BATEC, el 12 de desembre de 1997. Es tot un símptoma de l'activitat febril que volem que dugui a terme l'Institut Municipal d'Educació "Ramon Barrull". Però aquest mateix símptoma impedeix que l'agenda sigui això que hauria de ser: un anunci de convocatòria.

Coincideixen en una mateixa diada, doncs, dues activitats solemnes: premi i revista. I tanmateix no podem obviar-ne cap, encara que sigui només a benefici de la memòria.

Al primer Premi BATEC hi concursen vuit treballs. El nombre no és quantiós. Però atès que el convocarem només amb uns pocs mesos d'anticipació –cosa que corregirem per a la segona convocatòria, amb més temps per decidir-la-, i atès que es tracta d'un inici en un terreny ja prou especialitzat, els vuit treballs són un auguri que la iniciativa té força futur.

Demanam, això sí, als lectors i lectores de Liceu que vulguin ajudar-nos en la sempre difícil feina d'expandir i publicitar les convocatòries pròximes. I si són investigadors/res o si tenen coses a dir en l'univers de la innovació pedagògica, els preguem que ens ajudin a engruixar la participació. Al capdavall, es tracta de fonamentar una plataforma més de la cultura pedagògica; i de fonamentar-la en una ciutat, Lleida, que sempre ha estat perfectament sensible a l'educació.





Ajuts a les AMPAs de col.legis públics

Durant el mes de gener, les Juntes de les Associacions de Pares i Mares rebran la convocatòria i la documentació per a la sol·licitud d'ajuts de l'Ajuntament de Lleida. Aquest

suport econòmic és pensat perquè les AMPAs puguin augmentar la seva activitat prevista ja en el Pla Anual de Centre, o aquella que serveixi de suport a la tasca docent del seu Claustre.

Aquesta acció de l'Institut Municipal d'Educació, dirigida a mares i pares d'alumnes es complementa amb la formació específica que poden rebre de la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya (FAPAC), amb la qual hem establert un conveni per valor de 500.000 pta. com a complementació de les actuacions formatives adreçades als pares i mares d'alumnes escolaritzats en la xarxa pública. Les Associacions interessades poden demanar informació a FAPAC de Lleida o bé al mateix IME de l'Ajuntament.

Si tot s'escau com és previst als vols de Reis, la primera ludoteca municipal obrirà les seves portes als infants d'a partir de 3 anys i fins a 12.

Ludoteca al barri de la Bordeta

Les obres d'arranjament del local situat a les proximitats de la plaça de Sant Jordi de la Bordeta estan molt avançades i, els jocs, a punt per ser operatius en un ambient que vol reproduir els espais naturals del nostre planeta Terra.

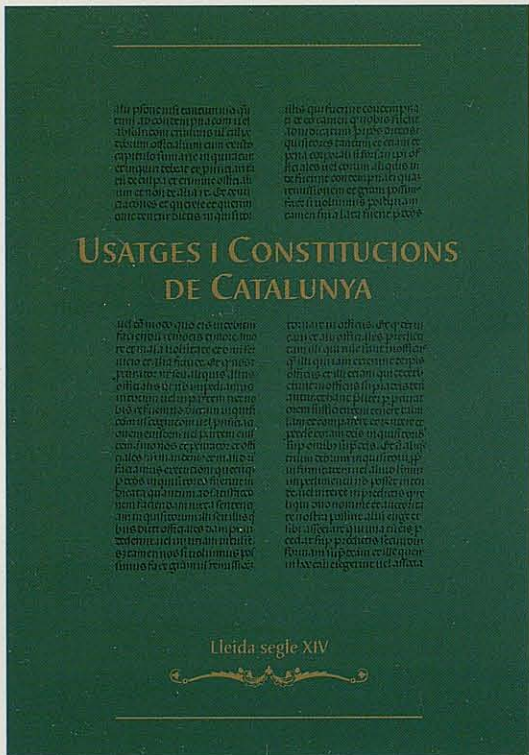
Aquesta serà el primer d'una sèrie d'espais de joc que la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Lleida vol anar disposant en els barris de la ciutat per donar accés a tots els infants al joc tot aprenent i desenvolupant-se en la sociabilitat.

L'anunci d'inauguració i d'obertura es farà públic en els mitjans de comunicació locals.

Per Nadal,

regalem llibres

de Lleida



LA PAERIA



Venda a les llibreries de la ciutat

Ajuntament de Lleida